

Harold Lloydin elämä ja elokuvat

Kari Glödstaf

HELMIVYÖ

HAROLD LLOYDIN ELÄMÄ
JA ELOKUVAT

Kari Glödstaf

HAROLD LLOYDIN
ELÄMÄ
JA ELOKUVAT

Kustantamo Helmivyö

© Kari Glödstaf, 2022

© Kustantamo Helmivyö, 2022

Kannen kuva: Sini Vilhunen

Kannen suunnittelu: J. T. Lindroos

Taitto: Kari Glödstaf

Takakannen kuva: Foto Karelia

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-74-6907-1

Iskälle

SISÄLLYSLUETTELO

Tommi Seitajoki: Harold Lloyd – unohdettu mestari?	s. 9
Kirjoittajan huomautus	s. 10
HAROLD LLOYDIN ELÄMÄ	
1. Lapsuus ja nuoruus	s. 12
2. Willie Work or Won't He?	s. 18
3. Lonesome Luke – ristiriitojen mies	s. 21
4. Silmälasipojan synty	s. 25
5. Rima nousee entistäkin korkeammalle	s. 31
6. Pitkiin elokuviin	s. 35
7. Omaan yhtiöön	s. 40
8. Äänielokuviin	s. 44
9. Paluu parrasvaloihin	s. 49
10. Lopuksi	s. 53
HAROLD LLOYDIN ELOKUVAT	
1. Ensimmäiset elokuvakokeilut	s. 56
2. Ensimmäinen yritys Rolin-yhtiössä	s. 60
3. Visiitti Keystoneen tähtitehtaalle	s. 62
4. Lonesome Luke -elokuvat	s. 65
5. Silmälasipojan lyhytelokuvat	s. 79
6. Kolme- ja neljäkelaiset elokuvat	s. 108
7. Pitkät elokuvat	s. 130
8. Muita merkittäviä teoksia	s. 193
Jälkisanat ja kiitokset	s. 194
Lähteet	s. 195

HAROLD LLOYD - UNOHDETTU MESTARI?

Elokuvan historia elää. Se on jatkuvassa muutostilassa ja uudelleenarvioinnin tarpeessa. On tärkeää, että niin kutsutut kaanonit päivitetään ja unohdetut teokset ja tekijät nostetaan esille. Vain pitämällä elokuvan historiaa jatkuvan tarkastelun alla voi se pysyä merkityksellisenä ja kiinnostavana myös tuleville sukupolville. Se on myös parhain perustelu elokuvien arkistoinnista puolesta. Koska emme tänään tiedä mitkä ovat tulevaisuudessa merkittävät teokset, on parasta säilyttää ne kaikki.

Harold Lloyd oli 1920-luvulla mykkäelokuvan ja -komedian suurimpia - ellei jopa suurin - nimi. Tasavertainen tekijä joka tapauksessa Charles Chaplinin ja Buster Keatonin rinnalla. Lloyd onnistui omalla yltiöoptimistisellä jokamieshahmollaan valloittamaan aikaisten sydämet, luomaan toivoa siitä, että menestys olisi kaikkien tavoitettavissa ja että lopussa oikeudenmukaisuus voitaisi. Hänen teoksensa olivat visuaalisia, täynnä innovatiivista ja elokuvallista komiikkaa, hulluimmillaan yhtä anarkistisia kuin Keatonin teokset ja kauneimmillaan yhtä humanistisia kuin Chaplinin. Menestykset seurasivat toinen toisiaan.

Kun iloinen 1920-luku päättyi pörssiromahdukseen ja ääni lopulta jyräsi mykkäelokuvan, päättyi myös Lloydin kulta-aika. Vaikkei hänen kohdansa ollutkaan yhtä karu kuin monien kollegoidensa, joutui hänkin lopulta unholaan.

Vuosikymmeniä myöhemmin, kun filmihulluus (aivan kuten Lloydin samanniminen äänielokuva vuodelta 1932 osasi ennustaa) alkoi levitä maailmalla, alettiin vanhoja teoksia ja tekijöitä nostaa takaisin esille. Myös Lloyd sai oman hetkensä parrasvaloissa. Mutta siinä missä Buster Keaton, Erich von Stroheim ja Jean Vigo nostettiin nerojen joukkoon, oli innostus Harold Lloydia kohtaan huomattavasti vaisumpi. Olivatko hänen amerikkalaista unelmaa ihannoivat teoksensa sittenkin vain naiiveja farsseja, joilla oli vähän, jos mitään syvällistä sanottavaa ihmisistä, maailmasta ja sen menosta?

Vielä tänään voidaan todeta, että Harold Lloyd on jotakuinkin marginaalissa. Ei nyt sentään unohdettu, mutta harvoin kuitenkaan erityisen intohimoisesti esillä. Esimerkkinä voidaan mainita Sight & Sound -lehden äänestys 2012, jossa arvovaltaiset kriitikot ja elokuvantekijät saivat listata omia suosikkejaan. Lloydin elokuvat eivät saaneet yhtään ääntä!

Kari Glödstafin Harold Lloyd -elämäkerta voi tässä mielessä todeta tulleen tarpeeseen. Se on äärimmäisen kiinnostava katsaus vähemmälle huomiolle jääneen elokuvaneron elämään ja teoksiin. Kirjassa tuodaan

ansiookkaasti ja kriittisesti esiin koko Lloydin persoona, hänen onnistumisensa ja epäonnistumisensa, elokuvien taustat ja niiden merkitykset. Toisin sanoen amerikkalaisen mykkäelokuvataiteen ja kokonaisen aikakauden kaari. Se saa toivottavasti useimmat lukijat janoamaan Lloydin elokuvien pariin, etsimään ne jostain käsiinsä ja näkemään ne uusin silmin.

Kuuluuko Harold Lloyd sitten elokuvan historian kaanonin vai ei? Ovatko *Safety Last!* (Turvallisuus viimeiseksi), *The Kid Brother* (Pikkuveli), *Why Worry?* (Salamaa ja jyrinää) ja *Grandma's Boy* (Miehuutta, rohkeutta ja korskeita miehiä) mestariteoksia? Minun kirjoissani kyllä, mutta kannustan jokaista arvioimaan itse. Tylsää se ei ainakaan tule olemaan, sen voin luvata.

Tommi Seitajoki

KIRJOITTAJAN HUOMAUTUS

Olen käyttänyt tässä kirjassa kaikkien Lloydin elokuvien kohdalla niiden alkuperäistä nimeä. Syitä on kaksi. Vaikka olenkin sitä mieltä, että elokuvissa tulisi käyttää niiden suomennoksia, ei Lloydin kaikkien elokuvien kohdalla sellaista ole. Lisäksi useilla hänen elokuvillaan on monia eri nimiä, joten ongelmaksi muodostuisi juuri oikean nimen käyttäminen. Olisiko *The Freshman* alkuperäisen suomenkielisen nimen mukaan *Hei! Heja! Hei!* vai televisioesitysten mukaan tunnetummin *Keltanokka*? Entä *Safety Last!*, käyttääkö nimeä *Tuhannen dollarin nousukas*, *Harold iskukunnossa* vai *Turvallisuus viimeiseksi*? Tekemäni valinta on harmillinen, mutta toivon, että se on lukijalle ystävällisin.

Kari Glöd staf

HAROLD LLOYDIN ELÄMÄ

1. LAPSUUS JA NUORUUS

”Jos elämä sua kuin tuuli vie, anna höpsimin näyttää tie.”

Useimmat Aku Ankan ystävät muistavat erikoisen tohtori Hupelon ja hänen markkinoimansa elämänfilosofian, höpsimin, jossa kaikki päätökset tehdään kolikkoa heittämällä. Hyväuskoinen Aku menee tietysti vipuun ja lähtee veljenpoikien kanssa rengasmatkalle yrittäen samalla todistaa kaiken todellakin olevan ratkaistavissa pelkällä kolikonheitolla. Näin ei tietenkään ole ja ennen pitkää Aku joutuu ongelmiin saaden jopa sakot sen vuoksi, että tekee tärkeitä liikenne ratkaisuja kolikkoon turvautuen. Syys-täkin raivostunut ystävämme lähtee tarinan päätteeksi tapaamaan tohtori Hupeloa, mutta valitsee kahdesta ovesta juuri sen, jonka takana ei ole ketään. Hupelo pelastuu ja Aku välttyy vakavilta jälkiseurauksilta.

Ongelmien ratkaisu kolikonheitolla ei suinkaan ole vuonna 1953 ilmestyneen *Kruuna vai klaava* -tarinan kirjoittajan, Carl Barksin, oma idea, mutta silti se tulee Harold Lloydin uraa ajatellessa joka kerta mieleen. Harold ja hänen isänsä nimittäin tekivät elämäänsä eniten vaikuttaneen päätöksen pelkkään kolikon antamaan ratkaisuun luottaen.

Harold Clayton Lloyd syntyi parinsadan asukkaan kokoiseen Burchardin kaupunkiin Nebraskassa 20.4.1893. Hän oli vanhempiensa toinen lapsi, isovelji Gaylord Fraser Lloyd oli syntynyt viittä vuotta aiemmin. Perheen isän, James Darsie ”Foxy” Lloydin (1864-1947), puoleinen suku oli saapunut Nebraskaan Pennsylvaniasta, äiti Sarah Elizabeth Fraser (1869-1941) oli puolestaan Illinoisista kotoisin. Burchard arvostaa edelleen kuuluisinta asukastaan ja Haroldin syntymäkoti onkin pikkukaupungin kuuluisin nähtävyys.

Haroldin mukaan hänen lapsuudessaan ei ollut juuri muuta erikoista kuin se, että perhe muutti yhtenäen paikkakunnalta toiselle Coloradon ja Nebraskan osavaltioissa. Haroldin mukaan tällainen liikkuminen oli tosin ymmärrettävää, sillä perheen oli otettava tulonsa sieltä missä sitä sattui olemaan tarjolla. Hän piti itseään ja perheenjäseniään tyyppillisenä Tom Sawyer -perheenä, jonka rehellisyys ei varissut köyhyyden ja vastoinkäymistenkään myötä. He eivät koskaan sortuneet samanlaiseen käytökseen kuin Huckleberry Finnin kaltaiset henkilöt, vaikka se tarkoittaisi nopeampaa menestystä ja varakkuutta.

Harold muisteli omaelämäkerrassaan *An American Comedy* (1928), ettei halunnut koskaan olla sen enempää insinööri, palomies, poliisi,

leipomon pullakuski tai mikään muukaan, mistä (Charles) Lindberghin aikakautta edeltävät pojat uneksivat. Hän oli hulluna näyttelemiseen ja mikä erikoisinta, into oli syttynyt jo ennen kuin hän oli nähnyt ainoatakaan näytelmää. Kiinnostus oli yllättävää senkin vuoksi, ettei koko suvussa ollut tietävästi ollut näyttelijää aiemmin. Eikä Harold jäänyt ainoaksi, sillä myös Gaylord oli joutunut saman innostuksen valtaan ja itse asiassa juuri hän järjesti pikkuveljelleen ensimmäisen teatteriesiintymisen toimiessaan kotikaupunkinsa teatterissa avustajana.

Harold astui teatterin lavalle ensimmäisen kerran Beatricessa. Tuohon aikaan oli hyvin tyypillistä, että vierailevat seurueet pyysivät paikallisia lapsia avustajiksi. Vaikka kyseessä olikin pelkkä statistin rooli William Shakespearen *Macbethissä*, jäi se silti pysyvästi pienen pojan mieleen. Myös Gaylord sai osan samasta näytelmästä, joten veljesten ura viihdyttäjänä kulki alusta alkaen rinta rinnan.

Teatteri-innustus ei liittynyt pelkkään näyttelemiseen. Haroldia kiehoi myös maskeeraaminen, jota hän itseopiskeli vierailevien näyttelijöiden työskentelyä seuraamalla. ”Mikäli minulla oli osa näytelmässä, valmistauduin siihen ennen kulloisenkin seuraamani näyttelijän saapumista. Sen jälkeen siirryin hänen pukuhuoneeseensa, opiskelin hänen tekniikkaansa ja kysyin kysymästä päästyäni eri asioita (...) He opettivat minulle kuinka partaa ja viiksiä säilytetään hyväkuntoisina, kuinka nenä muovataan oikeaoppisesti aasialaista tai tummaihoista hahmoa näytellessä, miten tekohampaat asetetaan uskottavasti paikoilleen ja miten tekosilmä rakennetaan oman silmän päälle...” Nuoresta teatteriharjoittelijasta luulisi olleen kokeneemmille näyttelijöille taakaksi, mutta ilmeisesti Haroldin ystävällisyys ja avuliaisuus tekivät ammattilaisiin vaikutuksen, eivätkä päättymättömät kyselytunnit muodostuneet ongelmallisiksi.

Harold oli erittäin taikauskoinen. Ei ole varmaa tietoa, milloin tämä ominaisuus on häneen tarttunut, mutta ilmeisen varhaisessa vaiheessa, koska hän kertoo muistelmissaan tapaamisestaan ennustajan kanssa vuonna 1906. Lähitöllä kesken esityksen syttynyt tulipalo oli houkutellettu toisaalle koko yleisön Haroldia ja erästä toista miestä lukuun ottamatta. Kyseinen herrasmies oli Burwoodin teatteriseurueen johtava näyttelijä John Lane Connor, jonka kanssa Harold ystäväystyi niin hyvin, että pyysi tätä asumaan perheensä luo seurueen kaupungissa olon ajaksi. Hotellielämänsä kyllästynyt Connor hyväksyi kutsun ja käytti Haroldia näytelmissä aina kun nuorelle statistille oli tarvetta.

Vähäpätöiset roolit kasvoivat pian korkoa ja ensimmäisen virallisen kiinnityksen hän sai Burwoodilla työskennelleen Lloyd Ingrahamin

vetämään ryhmään vuonna 1907. Näytelmä oli Thomas Hardyn vuonna 1891 kirjoittama *Tess of the D'Urbervilles*, jossa Haroldilla oli useita rep-
liikkejä muistettavana. Jännitys oli nuorelle tulokkaalle ylitsepääsemätön
ja niinpä hän asteli ensimmäiseen kohtaukseen aivan liian aikaisin. Har-
old selvisi kuitenkin pulasta ja sai paikalliskriitikolta vielä keuhkin va-
kuuttavasta suorituksesta. Pestistään kiitollinen Harold muisti ohjaaja
Ingrahamia kolmekymmentä vuotta myöhemmin tarjoamalla tälle partu-
riliikkeen asiakkaan roolin elokuvassaan *The Milky Way* (Kissankäpälä,
1936).

Teatterin lisäksi Haroldia kiehtoivat taikatemput ja numeroleikit, joita
hän opetteli jo pikkupoikana ja joiden avulla hän viihdytti ystäviään ja an-
saitsi näiltä toisinaan kolikon jos toisenkin. Eivätkä temppuilut jääneet
vain lapsuuden huviksi, sillä Haroldin kerrotaan viihdyttäneen vieraitaan
tällä tavalla aina kuolemaansa asti. ”Hänellä oli aina meneillään joku peli
tai palapeli”, ystävät muistelevat tähden uran jälkeisiä koti-iltoja. ”Hän
muisti numeroyhdistelmiä, joiden avulla saattoi huijata ja ihan sama mitä
teimme, hän voitti aina, koska tiesi oikeat numerot”. Näppäräsormisena
hän puolestaan osasi kääriä savukkeen yhdellä kädellä Roscoe Arbucklen
tapaan – temppu, jonka variaation Harold esitteli lännenelokuvassaan *An
Eastern Westerner* (1920).

Lupaavasti käynnistyneestä teatteriurasta ei tullut kuitenkaan pysy-
vää, sillä Lloydin perhe ajautui muuttokierteeseen. Näin ollen Haroldilla
ei ollut sen enempää aikaa kuin mahdollisuksiakaan teatterikiinnityksiin.
Talousrahat oli hankittava sieltä mistä parhaiten taisi ja Harold muisteli-
kin tehneensä kaikenlaisia mahdollisia töitä perheensä elättämiseksi –
hän kertoi jopa välittäneensä sähkösanomia Jack Johnsonin ja James J.
Jeffriesin raskaansarjan mestaruusottelusta läheiseen ravintolaan, jossa
ne luettiin kaikkien tietoon.

Jatkuva juurettomuus ja isän alati kariutuvat liiketoimet johtivat Har-
oldin vanhempien eroon vuonna 1910. Harold jäi äitinsä hoiviin, jonka
suunnitelmissa oli laittaa poika yliopistoon. Näin ei kuitenkaan käynyt,
sillä Harold muutti pian isänsä luo. Haroldin ja hänen isänsä elämä sai äkil-
lisen käänteän seuraavana vuonna, kun ”Foxy” jäi rattijuopon ylijamaksi
ja sai oikeudelta 3000 dollarin korvauksen. Sen avulla hän päätti aloittaa
poikansa kanssa uuden elämän jossain aivan muualla. Isän mielessä olivat
New York tai Nashville, Harold halusi puolestaan San Diegoon, jossa hän-
nen teatterituttavansa John Lane Connor oli perustanut draamakoulun
nuorille näyttelijänuorille. Kun yhteistä päätöstä ei saatu aikaan, isä eh-
dotti, että he ratkaisisivat tilanteen kolikolla. ”Kruunalla New Yorkiin,

Nashvilleen tai mihin tahansa minä päätän, klaavalla San Diegoon.” Suunnaksi valikoitui San Diego, siitä sängyn alle vierinyt kolikko piti huolen.

Haroldille jäi epäselväksi, miksi hänen isänsä osti rahoillaan lounasravintolan ja biljardisalin, etenkin kun hän ei ymmärtänyt kummarkaan pitämisestä mitään. Tämä ei sinällään yllätä, olivathan ”Foxy” Lloydin liikeideat menneet mönkään Haroldin lapsuudesta asti. Positiivista asiassa oli sen sijaan se, että Harold pääsi pelaamaan ilmaiseksi biljardia, joka oli yksi hänen suosikkilajeistaan.

San Diegossa oli Omahaa paremmat mahdollisuudet menestyä myös teatterissa. Harold viihtyi lukionsa näytelmäryhmän lisäksi myös Connorin draamakoulussa sekä avusti monin tavoin paikallisia teatteriseurueita. Erilaisista kokemuksista oli hyötyä ohjelmistojen sisältäessä kaikenlaisia näytelmiä lännentarinoista draamoihin ja kauhusta klassikoihin. *The Count of Monte Cristo* pääroolissa hän myöntää olleensa surkea, kun taas *King Lear* meni kaikin puolin paremmin. Teatterimaskeerauksen opettelemisesta oli runsaasti hyötyä ja Connorin organisoima kiertue opetti Haroldille toisenlaisia työskentelytapoja.

Iloa ei jatkunut pitkään. Connorin draamakoulu ajautui vaikeuksiin, eivätkä Haroldin isän liiketoimetkaan onnistuneet. Rahat loppuivat keväällä 1913, kun ”Foxy” menetti sekä biljardisalinensa että lounasravintolansa. Harold puolestaan luopui asunnostaan ja muutti vuokralonsa katolle telttamajoitukseen, kuten moni muukin talousvaikeuksiin ajautunut teki. Rattomuuteen kyllästynyt isä suuntasi katseensa kohti suurempaa kaupunkia, Los Angelesia. Harold puolestaan yritti etsiä töitä San Diegosta. Lyhytaikaista helpotusta hän sai työskenneltyään sivuosanäyttelijänä elokuvissa, mutta muilta osin elämä oli hyvin niukkaa. Kun teatteriura ei otanut tuulta alleen, Harold päätti seurata isäänsä Los Angelesiin.

Työnsaantimahdollisuudet olivat uudessa kotikaupungissa huomattavasti aiempaa paremmat. Teatteritöitä oli tosin niukasti tarjolla, mutta akuuttia rahapulaa saattoi paikata elokuvilla. Vaikka Harold ei ollut elokuvista kovinkaan kiinnostunut, kolmen dollarin päiväpalkkio oli riittävä houkutin niiden pariin. Se ei ollut kuitenkaan niin helppoa kuin saatamme kuvitella, sillä yrittäjiä oli tuohon aikaan jo aivan riittämiin ja studioilla luonnollisesti päätäntävalta palkkaamiseen.

Lloydin muistelmien mukaan näyttelijät jaettiin viiteen eri ryhmään, joista korkeimpana olivat tietenkin jo tunnetut tähdet ja heidän alapuolellaan vakituiset työntekijät takuuvarmoin rooleineen ja palkkioineen. Heidän jälkeensä tulivat ekstras, joille luvattiin töitä yleensä koko viikoksi kolmen tai viiden dollarin päiväpalkkaa vastaan. Neljäs ryhmä oli

satunnaisesti töitä saavat statistit, jotka kuluttivat kengänpohjiaan studioiden tiloissa usein pitkällekin päivään vain tullakseen torjutuksi ja päästäkseen yrittämään seuraavana aamulla uudelleen. Kaikkein pohjimmaisina olivat joukkohtauksiin ja taustoille tarvittavat henkilöt, joita pestattiin milloin mistäkin ja jotka saivat korvaukseksi dollarin päiväpalkan ja ilmaisen lounaan. Lloydin mukaan parhaan kuvan Hollywoodin tuon ajan toiminnasta saisi James Cruzen ohjaamasta elokuvasta *Merton of the Movies* (1924). Meidän epäonneksemme elokuva on kuitenkin kadonnut.

Lloyd vietti aikaansa enimmäkseen Universalin studioilla, jonka sisäänkäynnistä vastasi vanha ja tarkkasilmäinen portinvartija. Ensi alkuun hänen oli vaikeaa päästä edes sisään, sillä vartija osasi poimia kulkijoiden joukosta sellaiset, jotka eivät kuuluneet minkään elokuvan tekijäryhmään. Lloyd varioi vastoinkäymisiään elokuvassa *Hey There* (1918), jossa hän yrittää saada jalansijaa The Near-Famous Film Companyn näyttelijäryhmään.

”Satuini huomaamaan, että jokainen maskeerattu näyttelijä pääsi vanhan portinvartijan ohi vaikeuksitta. Hän oletti heidän olevan töissä, koska he käyttivät maskia, joten hän päästi kulkijat automaattisesti sisään. Niinpä tein itsekini kevyen maskeerauksen, laitoin lakkini uuteen uskoon ja kävelin studioalueelle ilman vaikeuksia. Täydensin temppuni jututtamalla vartijaa lähtiessäni pois. Tein näin pari-kolme kertaa, kunnes sain hänet vakuuttuneeksi siitä, että kuulun näyttelijöiden ryhmään.” (Harold Lloyd).

Tinkimätön työ ja avulias luonne palkittiin ja pian Lloyd alkoi saada näyteltäväkseen pieniä sivuosia. Universalilla ollessaan hän oppi paitsi elokuvien tekoa, tutustui myös moniin sen ajan tähtiin, joita seuraamalla saattoi saada hyviä neuvoja tulevaisuutta varten. John Fordin mykkälänkkäreistä parhaiten tunnettu J. Farrell Macdonald (1875 - 1952) antoi hänelle muutamia rooleja, minkä lisäksi hän sai toimia myös osa-aikaisena maskeeraajana suurelokuvassa *Samson* (1914). Lloydin kanssa kyseisessä elokuvassa esiintyivät myös tulevat amerikkalaisen elokuvan suurmiehet Frank Borzage (1894 - 1962) ja Hal Roach (1892 - 1992).

Ura Universalilla ei kuitenkaan kunnolla auennut, sillä Lloyd ei onnistunut vakuuttamaan näyttelijävalintoja tekeviä apulaisohjaajia taidoistaan. Tilanne vaikeutui, kun pitkän uran elokuvateollisuudessa tehnyt Christy Cabanne kertoi Lloydille tämän olevan elokuvaan sopimatonta tyyppiä. Lopullinen välirikko tapahtui Universalin ilmoittaessa

Useimmat elokuvaharrastajat tuntevat kellon viisareissa roikkuvan Harold Lloydin, mutta kuinka moni tietää hänen maailmankuulun hahmonsä syntyvaiheet? Jos Lloydin mykkäelokuvat ovat jääneet elämään aikakautensa suurina komediaklassikoina, millaisina hänen äänielokuvansa näyttävät tämän päivän katsojille? Aikoinaan jopa kaikkein suurimpana elokuvakoomikkona pidetyn Lloydin suosio on päässyt hiipumaan niin, että hän on pudonnut tunnettuudessa kollegoidensa Charles Chaplinin ja Buster Keatonin varjoon.

Harold Lloydin elämä ja elokuvat on ensimmäinen suomalainen mestarikoomikon perintöä kattavasti valottava teos, jonka tavoitteena on palauttaa Lloyd takaisin parrasvaloihin.

Kari Glödstaf (s. 1974) on lappeenrantalainen mykkäelokuvaharrastaja ja tietokirjailija. Hän toimii Forssan Mykkäelokuvafestivaalien taiteellisena johtajana ja on ylläpitänyt mykkäelokuvaan erikoistunutta sivustoa vuodesta 2005 lähtien. Harold Lloydin elämä ja elokuvat on hänen neljäs teoksensa.

**KUSTANTAMO
HELMIVYÖ**

**Kansitaide: Sini Vilhunen
Kansisuunnittelu: JT Lindroos**

ISBN 978-952-7469-07-1

